

TILSKIPUN RÁÐSINS 96/75/EB

frá 19. nóvember 1996

um skipaleigukerfi og verðlagningu í flutningum á innlendum og alþjóðlegum skipgengum vatnaleiðum í bandalaginu(*)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 75. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álit efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina í 189. gr. c í sáttmálanum ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

Vaxandi vandi í tengslum við síaukna umferð á vegum og járnbrautum, öryggi í flutningum, umhverfi, orkusparnað og lífsgæði borgaranna kalla, í þágu almennings, á örari framfarir og betri nýtingu á sviði flutninga á skipgengum vatnaleiðum, einkum með því að auka samkeppnishæfni þeirra.

Mismunandi löggjöf einstakra landa með tilliti til þess með hvaða hætti flutningar á skipgengum vatnaleiðum í atvinnuskyni fara fram er hindrun í vegi þess að innri markaðurinn á þessu sviði geti starfað greiðlega. Því ber að samþykkja sameiginleg ákvæði á vettvangi bandalagsins um markaðinn fyrir flutninga á skipgengum vatnaleiðum í heild í samræmi við ályktun ráðsins frá 24. október 1994 um skipulagsumbætur í flutningum á skipgengum vatnaleiðum ⁽⁴⁾.

Til þess að innri markaðurinn geti starfað greiðlega er nauðsynlegt að gera breytingar á skiptiskipaleigukerfinu í flutningum á skipgengum vatnaleiðum til þess að stuðla að auknum sveigjanleika í viðskiptum og frelsi á sviði skipaleigu og verðlagningar.

Í þessu skyni ber að kveða á um aðlögunartímabil og þrengja smám saman gildissvið skiptikerfisins til þess að gera farmflytjendum kleift að aðlaga sig að frjálsum markaðskerfi og,

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB nr. L 304, 27. 11. 1996, bls. 12, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 23/97 frá 30. apríl 1997 um breytingu á XIII. viðauka (Flutningastarfsemi) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalagsins.

(1) Stjtið. EB nr. C 318, 29. 11. 1995, bls. 8.

(2) Stjtið. EB nr. C 39, 12. 2. 1996, bls. 96.

(3) Álit Evrópuþingsins frá 13. febrúar 1996 (Stjtið. EB nr. C 65, 4. 3. 1996, bls. 32), sameiginleg afstaða ráðsins frá 27. júní 1996 (Stjtið. EB nr. C 264, 11. 9. 1996) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 17. september 1996 (Stjtið. EB nr. C 320, 28. 6. 1996).

(4) Stjtið. EB nr. C 309, 5. 11. 1994, bls. 5.

þar sem við á, stofna viðskiptasamtök sem þjóna betur þörfum farmsendenda með tilliti til flutningsskipulags.

Í samræmi við dreifræðisregluna er bæði nauðsynlegt og fullnægjandi að kveða á um sameiginlega tímaáætlun á vettvangi bandalagsins um afnám hafta á markaðinum í áföngum þar sem aðildarríkjunum er falið að koma slíku viðskiptafrelsi á.

Samþykkja ber ákvæði sem heimila að gripið sé til aðgerða á þeim flutningsmarkaði sem um ræðir ef til alvarlegrar markaðsröskunar kemur. Í þessu skyni ber að veita framkvæmdastjórninni umboð til að grípa til viðeigandi ráðstafana í samræmi við málsmeðferð ráðgjafarnefndar.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Í tilskipun þessari er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- „Skiptiskipaleiga“: skipulag þar sem beiðnum viðskiptamanna um flutning, sem fer fram fyrir fyrirfram ákveðið fastagjald og með skilyrðum sem eru þekkt fyrirfram, er úthlutað eftir þeirri röð sem skipin losna eftir affermingu. Farmflytjendur eru hvattir, í þeirri röð sem þeir eru skráðir í skiptikerfið, til að velja farm úr þeim fjölda sem býðst. Þeir sem ekki velja farm halda engu að síður stöðu sinni í röðinni;
- „farmflytjandi“: eigandi eða rekstraraðili eins eða fleiri skipa í siglingum á skipgengum vatnaleiðum;
- „lögbært yfirvald“: yfirvald sem viðkomandi aðildarríki tilnefnir til að stjórna og skipuleggja skiptiskipaleigu;
- „alvarleg markaðsröskun“: vandi sem verður til á flutningsmarkaði á skipgengum vatnaleiðum sem einskorðast við þann markað og líklegur er til að skapa gífurlegt offramboð miðað við eftirspurn sem gæti orðið viðvarandi og alvarleg ógnun við fjárhagslegan stöðugleika og afkomu mikils fjölda farmflytjenda á skipgengum vatnaleiðum, nema spár til skemmri og meðallangs tíma bendi til umtalsverðs og varanlegs bata fyrir þann markað sem um ræðir.

2. gr.

Frjálsir samningar milli hlutaðeigandi aðila skulu gerðir á sviði flutninga á skipgengum vatnaleiðum í bandalaginu, bæði innanlands og milli landa, einnig samningar um verð.

3. gr.

Á aðlögunartímabili fram til 1. janúar 2000 er aðildarríkjunum heimilt, þrátt fyrir ákvæði 2. gr., að viðhalda lögbundnum lágmarkstollum og skiptiskipaleigu að því tilskildu:

- að skilyrðunum í 4., 5. og 6. gr. sé fullnægt; og
- að öllum farmflytjendum í aðildarríkjunum sé tryggður frjáls aðgangur að skiptiskipaleigu og verðlagningarkerfunum sem mælt er fyrir um og með sömu skilyrðum.

4. gr.

Á aðlögunartímabilinu sem um getur í 3. gr. skal fyrrnefnd skiptiskipaleiga ekki gilda um flutninga:

- a) á olíu og gasi, fljótandi farmi og þurrfrakt í lausri vigt, sérstökum farmi, t.d. þungavöru og óskiptanlegum farmi, gámum og um flutninga innan hafnarsvæða, alla flutninga á eigin kostnað og alla flutninga sem þegar eru utan gildissviðs skiptiskipaleigu;
- b) þar sem skiptiskipaleiga hentar ekki, einkum:
  - flutninga þar sem tækjabúnaður er nauðsynlegur við meðhöndlun farms;
  - samsetta flutninga, það er þegar einstakir flutningsmáttar tengjast innbyrðis, meginhluti leiðarinnar er eftir skipgengum vatnaleiðum en upphafs- og/eða lokaspölurinn (sem skal vera eins stuttur og við verður komið) er eftir vegum eða járnbrautum.

5. gr.

Á aðlögunartímabilinu sem um getur í 3. gr. skulu aðildarríkin grípa til nauðsynlegra ráðstafana til að auka sveigjanleika skiptiskipaleigu eins og frekast er unnt, einkum:

- með því að skapa farmsendendum tækifæri til að gera samninga um margfaldar ferðir, það er eina ferð eftir aðra með sama skipi;
- með því að heimila að einstakar eða margfaldar ferðir sem eru boðnar tvisvar í röð samkvæmt fyrirkomulagi skiptiskipaleigu án þess að slíku boði sé tekið falli úr skiptikerfinu og um þær samið í frjálsum samningum.

6. gr.

Innan tveggja ára frá því að tilskipun þessi öðlast gildi skulu aðildarríki þar sem skiptiskipaleiga fer fram grípa til nauðsynlegra ráðstafana til þess að farmsendendur eigi vól á þrenns konar samningum:

- samningum þar sem samningstími er lagður til grundvallar, t.d. leigusamningum þar sem farmflytjandinn hefur eitt eða fleiri skip og áhöfn til taks einvörðungu fyrir viðskiptamann í tiltekinn tíma til þess að flytja vörur fyrir hann fyrir tiltekna fjárhæð á dag. Um er að ræða frjálsan samning milli aðilanna;
- samningum um tonnatölu þar sem farmflytjandi tekur að sér að flytja ákvæðið magn í tonnum í tiltekinn tíma samkvæmt samningnum gegn greiðslu farmgjalda fyrir hvert tonn. Um er að ræða frjálsan samning milli aðilanna þar sem um stórar vörusendingar skal vera að ræða;
- samningum um einstakar eða margfaldar ferðir.

7. gr.

1. Ef alvarleg röskun verður á flutningsmarkaði á skipgengum vatnaleiðum er framkvæmdastjórninni heimilt, samanber þó ákvæði reglugerðar ráðsins (EBE) nr. 1101/89 frá 27. apríl 1989 um skipulagsbætur í flutningum á skipgengum vatnaleiðum (¹), að beiðni aðildarríkis, að grípa til viðeigandi ráðstafana, einkum ráðstafana sem miða að því að koma í veg fyrir frekara auknið framboð í flutningum á þeim markaði sem um ræðir. Taka ber ákvörðun í samræmi við málsmeðferðina í 2. mgr. 8. gr.

2. Ef aðildarríki leggur fram beiðni um að gripið verði til viðeigandi ráðstafana ber að taka ákvörðun innan þriggja mánaða frá því að beiðnin er móttækin.

3. Beiðni aðildarríkis um að gripið verði til viðeigandi ráðstafana skulu fylgja allar nauðsynlegar upplýsingar til að unnt sé að leggja mat á efnahagsástandið á því sviði sem um ræðir, einkum:

- upplýsingar um meðalkostnað við og verð fyrir flutning af ólíku tagi,
- nýtingarhlutfall lestarrýmis,
- spár um þróun eftirspurnar.

Aðeins er heimilt að nota þessar upplýsingar vegna hagskýrslugerðar. Óheimilt er að nota þær vegna skattamála eða senda þær þriðja aðila.

4. Ákvarðanir sem eru teknar samkvæmt ákvæðum þessarar greinar skulu ekki gilda lengur en markaðsröskun varir og tilkynna ber aðildarríkjunum tafarlaust um þær.

(¹) Stjttð. EB nr. L 116, 28. 4. 1989, bls. 25. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð (EB) 2254/96 (Stjttð. EB nr. L 304, 27. 11. 1996, bls. 1).

8. gr.

1. Nefndin sem komið var á fót samkvæmt tilskipun 91/672/EBE (²) skal aðstoða framkvæmdastjórnina.
2. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skal skila álit sínu á drögunum fyrir þau tímamörk sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er, með atkvæðagreiðslu ef þörf krefur.

Álitið skal skráð í fundargerð; þar að auki hefur hvert aðildarríki rétt á að láta bóka afstöðu sína í fundargerðina.

Framkvæmdastjórnin skal taka ýtrasta tillit til álits nefndarinnar. Henni ber að greina nefndinni frá því með hvaða hætti álit hennar var haft til hliðsjónar.

9. gr.

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnisýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari fyrir 1. janúar 1997. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau verða birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni þegar í stað þau ákvæði sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

10. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á þriðja degi frá því að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

11. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 19. nóvember 1996.

Fyrir hönd ráðsins,

H. COVENEY

forseti.

(²) Stjttíð. EB nr. L 373, 31. 12. 1991, bls. 29. Tilskipuninni var breytt með aðildarlögum frá 1994.